ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ මූර්ති

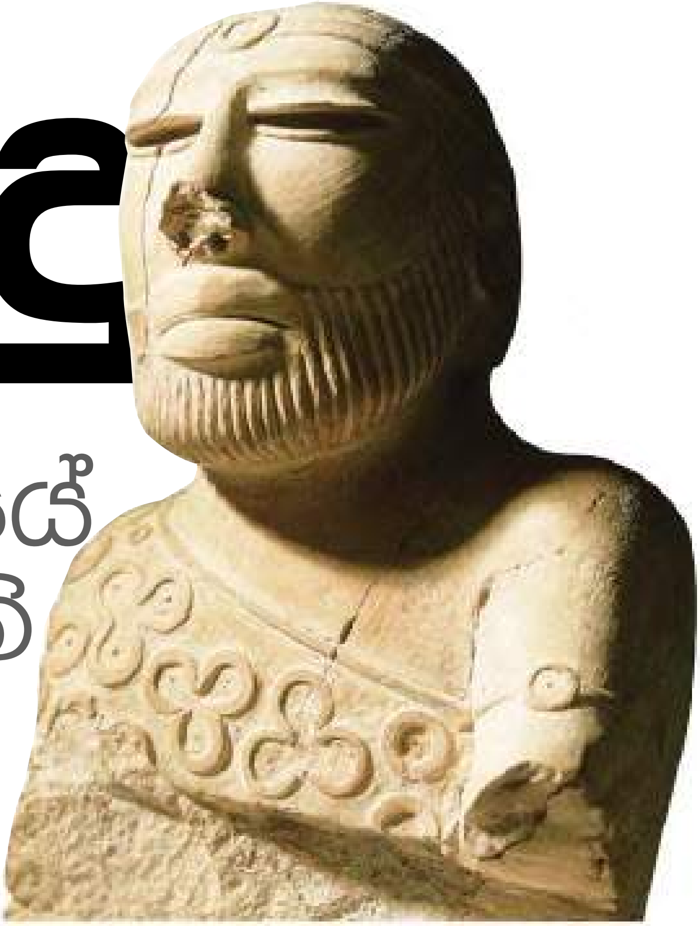

නිපුනතාවය - දේශීය, විදේශීය චිත්‍ර මූර්ති කැටයම් ගෘහ නිර්මාණ කලාවන්හි අනන්‍යතා හදුනාගෙන ඒවායේ කලා ලක්ෂණ නිර්මාණ වලදී භාවිතයට ගනී.

නිපුනතා මට්ටම - ඉන්දීය ඓතිහාසක කලා නිර්මාණ අධ්‍යයනය

ඉගෙනුම් ඵල -

- ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ඨාචාරයෙන් හමු වී ඇති සුවිශේෂී කලා කෘති සොයා බලයි.
- ඉන්දු නිම්න මූර්ති හා කැටයම් නම් කරයි.
- ඉන්දු නිම්න කලා නිර්මාණවල ඓතිහාසික පසුබිම විස්තර කරයි.
- නිර්මාණාත්මක ශෛලිය සඳහා පදනම් වූ මාධ්‍ය හා ශිල්ප ක්‍රම විස්තර කරයි.
- ඉන්දු නිම්න කලා නිර්මාණවල කලා ලක්ෂණ ඇගයීමට ලක් කරයි.

සැකසුම - කේ. එම්. තිළිණි පියතිලක (කෑ/දෙහි/ දොඹේපොල කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය.

මෙම ශිෂ්ටාචාරය මොහෙන්දොජාරෝ හරප්පා ලෙසද හඳුන්වයි.

ශ්‍රීමත් ජෝන් මාෂල් මහතා පවසන පරිදි මෙම ශිෂ්ටාචාරයේ ස්වර්ණමය යුගය ක්‍රි.පූ. 2500 - 1500 අතර කාලයයි.

මොහෙන්දොජාරෝ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයට අයත් වැසියන් උසස් කලා කෞෂල්‍යයෙන් යුත්ක කොටසක් වූ බව කැනීම් වලදී හමුවූ මෙවලම් අනුව පැහැදිලිය.

ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමුවන කලා නිර්මාණ

ශෛලමය හා ලෝහ ප්‍රතිමා
ආභරණ හා මෙවලම්
මුද්‍රා, සෙල්ලම් බඩු
වාස්තු විද්‍යා නිර්මාණ

ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරය

1

පූජක රුව

පූජක රුව සොයාගෙන ඇත්තේ **මොහෙන්ජොදාරෝ** නගරයෙනි.

මෙයින් පුරුෂයකුගේ උඩුකය දැක්වේ.

ජීවමාන කෙනෙකු නිරූපණය කිරීමට ගත් උත්සාහයක් ලෙස පෙනේ.

සෙ.මී. 19 ක් උස ය. **සුදු හුණු** ගලින් නිමවා ඇත.

මෙයින් **පූජකවරයකු** නිරූපණය වන බව සාමාන්‍ය පිළිගැනීමයි.
(ඒකාංශ කරන ලද සළුව, අඩවන් දෙනෙත් හා හිස අඩක් මුඩු කොට තිබීම මෙම රූපය භාවනානුයෝගී පූජක රුවක් ලෙස හැඳින්වීමට හේතු වී ඇත.)

ඒකාංශ කරන ලද සළුවෙහි පෙති තුනක මලක හෝ කොළයක හැඩය ගත් රටාවකින් සරසා ඇත.

නළල මත ගාංචුව සහිත නලල් පටියකි.

තත්ත්වාකාර නිරූපණ ස්වරූපයට වෙසසින් වෙනස් වූ ශෛලීගත සම්ප්‍රදායක් අනුව නිරූපණය කරන හැඩතල මෙහි දක්නට ඇත.

2

නළඟන

හරප්පාවෙන් හමු වූ ලෝකඩ නළඟනගේ රුව.

ඉන්දු නිම්න වැසියෝ ලෝහ වාත්තු කිරීමේ තාක්ෂණයෙන් පරිණතව සිටි බවට මෙම ලෝහයෙන් කරන ලද නළඟන රුව හොඳ ම සාධකයකි.

ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් පූර්ණ උන්නතව නිමවා ඇති මෙහි උස අඟල් 4 1/2 කි. කාන්තා නාරි දේහයේ ලාලිත්‍ය මනාව මතු කොට දක්වා ඇත.

ඇස් අඩවන් ය. **ප්‍රකෝපකාර ඉරියව්වකින්** සිට ගෙන එක් අතක් ඉනෙහි තබාගෙන එක් කකුලක් අඩක් නැමී සිටින ආකාරයෙන් නිමවා ඇත.

කෙසඟ නග්න රුවක් වූ මෙම කාන්තා රුව කලාත්මක ය.

ගෙල බැඳි මාලයත්, දෙඅත්හි ඇති වළලුත් මෙහි දැකිය හැකි ආභරණයන් ය. එය එකල ඉන්දු නිම්න වැසියන් ආභරණ පැළඳීම පිළිබඳ ප්‍රබල සාක්ෂියකි.

මෙයින් දෙවොලක රඟන ස්ත්‍රියක් නිරූපණය වේ යැයි මතයකි. දැනට **නවදිල්ලි ජාතික කෞතුකාගාරයේ** තැන්පත් කොට ඇත.

3

රතු වැලි ගලින් කළ කවන්ධ මිනිස් රුව

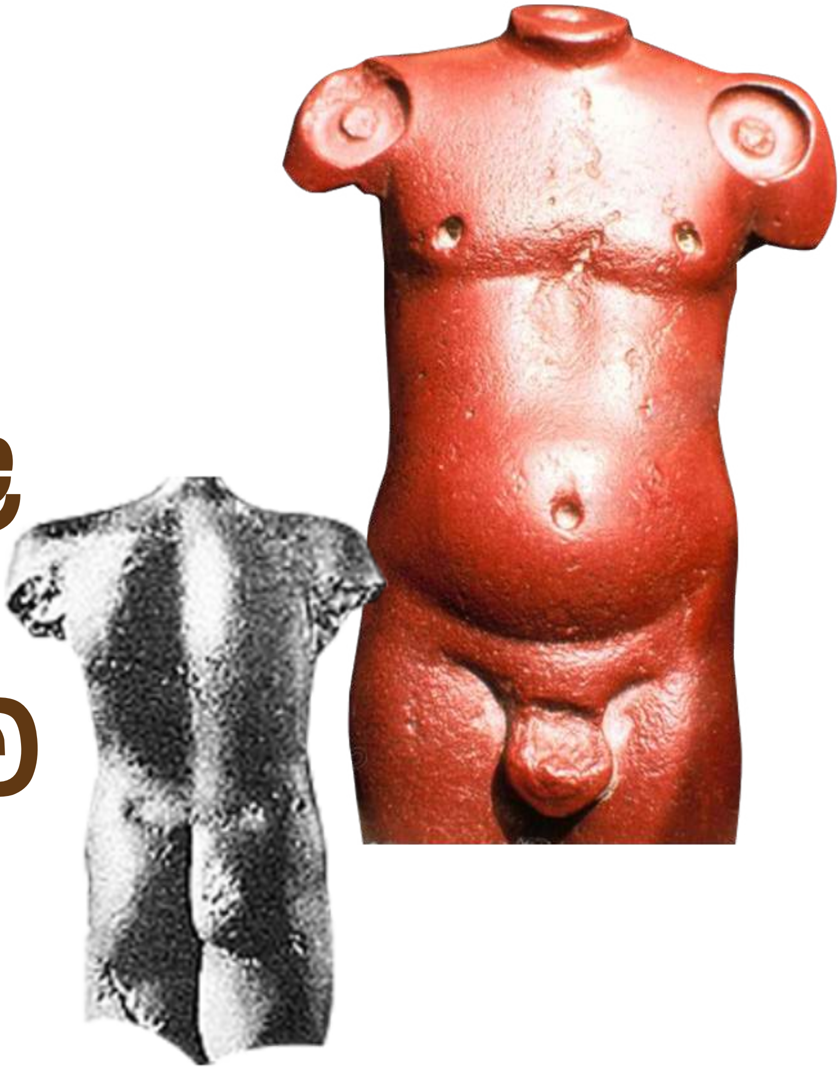

\# මානව දේහයේ සුන්දරත්වය ඉතා සියුම් ලෙස හා මට සිලිටු ලෙස දක්වා ඇති කවන්ධ මිනිස් රුව ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමු වූ උසස් කලා කෘතියකි.

\# **ග්‍රීක සම්භාව්‍ය කෘතිවල මූර්තිමය ලක්ෂණ** දක්නට ඇත. මූර්තිය මනාව ඔපමට්ටම් කිරීමෙන් මස් පිඬුවල ස්වභාවිකත්වය පෙන්නුම් කර ඇත.

\# අඟල් 4 (සෙ.මී.10) පමණ උස ය. රතු පැහැති හුණු ගලින් නිමවා ඇති මෙය **පූර්ණ උන්නත මූර්තියකි.** මෙය සොයා ගෙන ඇත්තේ **හරප්පාවෙනි.**

\# මෙම මූර්තියෙන් අරෝහ පරිනාහ පුරුෂයකුගේ ලක්ෂණ නිරූපණය කරයි. නග්න රුවක් වන මෙය **ශිවගේ මූලාදර්ශ නිර්මාණයක්** වශයෙන් හඳුන්වයි. ඊට හේතු වශයෙන් මූර්තියේ අත් හතරක සාධක දක්වයි.

\# හිස අත් පා නොමැත. හිස සහ අත් පා වෙන ම කොටස් වශයෙන් තනා තිබෙන්නට ඇති බව පෙනේ. මෙම කොටස් සවිකිරීම සඳහා සිදුරු භාවිත කොට ඇති බව දැකිය හැකි ය.

4

අළු වැලි ගලින් කළ කවන්ධ මිනිස් රුව

\# **හරප්පාවෙන්** හමුවන මෙම කවන්ධ මිනිස් රුව පූර්ණ උන්නත ශිල්ප ක්‍රමයට අළු වැලි ගලින් නිර්මාණය කර ඇත.

\# උස සෙ.මී. 10 කි. වම් කකුල ඉහළට ඔසවාගෙන සිටින නර්තන විලාශයක් පෙන්නුම් කෙරේ.

\# මෙයින් ශිව දෙවියන්ගේ එක් වේෂයක් වන **නටරාජ නර්තන ස්වරූපය** පෙන්නුම් කරන බව විචාරක අදහසයි.

\# ග්‍රීක, රෝම, සම්භවය මූර්ති නිර්මාණවල දක්නට ලැබෙන ස්වභාවික තාත්වික ලක්ෂණ මෙම කවන්ධ රූපයෙන් ප්‍රකට කෙරේ.

වැඩිදුර තොරතුරු පහත සඳහන් වෙබ් අඩවි හරහා ලබා ගත හැක.

https://www.youtube.com/watch?v=LNgRfumBjPI

https://www.e-thaksalawa.moe.gov.lk/web/si/library-section/e-library-content/item/456-indunimna.html?catid=0

https://si.wikipedia.org/wiki/%E0%B6%89%E0%B6%B1%E0%B7%8A%E0%B6%AF%E0%B7%94_%E0%B6%B1%E0%B7%92%E0%B6%B8%E0%B7%8A%E0%B6%B1_%E0%B7%81%E0%B7%92%E0%B7%82%E0%B7%8A%E0%B6%A7%E0%B7%8F%E0%B6%A0%E0%B7%8F%E0%B6%BB%E0%B6%BA

https://divaina.com/daily/index.php/visheshanga3/48367-2020-09-29-11-38-59

මෙම පාඩම ඇසුරින් සකසන ලද "World wall" ක්‍රියාකාරකමට යොමුවීම සඳහා පහත සඳහන් ලින්ක් එක භාවිත කරන්න.

https://wordwall.net/resource/19136050